

[Gustav Pedersen.]

skeligheden ved at få finansiering på rimelige vilkår.

Det meget alvorlige beskæftigelsesproblemer, der igen er opstået ved, at produktionen af indenlandsk brændsel er gået stærkt ned, er måske et af de allervigtigste i de kommende år.

Vi kendte det jo allerede i 20'erne og 30'erne, da manglen på beskæftigelsesmuligheder i landdistrikter og stationsbyer gav de ufaglærte i disse egne forfærdelig lange arbejdsløshedsperioder. Det var slet ikke små midler, der dengang blev sat ind for at holde bare så megen beskæftigelse i gang, at der dog var en smule lindring i det ellers trøstesløse billede, der tegnedes af landarbejdernes fremtidsudsigter.

Desværre er der grund til at regne med, at opgaven ikke bliver lettere denne gang.

Landbrugets stadig fremadskridende mekanisering lader endnu flere arbejdsmuligheder forsvinde, og her ville det være en forbrydelse at gå og vente på, at det skulle kunne klares gennem privat initiativ. Jeg ønsker dog at understrege, at det ikke er tilstrækkeligt, at staten tager denne sag op. Også kommunerne må gøre en indsats, hvis ikke alt for meget skal gå i stykker.

I forbindelse med arbejdet for beskæftigelse er det naturligt, at vi i alle forhold søger at blive konkurrencedygtige, blandt andet også gennem den rationalisering, der i mange forhold må tilvejebringes ved et samarbejde ikke alene mellem arbejdere og arbejdsgivere, men også mellem erhvervene og staten.

Jeg er fuldtud klar over, at det ikke lyder så godt i visse øren at sige det på den måde. Vi havde jo en lille smagsprøve, da vi i forrige samling havde første behandling af forslaget om genopbygningsfonden og de to lovforslag om mejeriernes modernisering og om frugtlagre.

Hvis man skulle tro ordførerne for venstre og det konservative folkeparti, var disse forslag indledningen til en skånselsløs socialisering af hele vort landbrug.

Hvor mærkeligt var det da ikke at høre eller læse udtalelserne fra mejeriernes førstemand, hr. Overgaard. Der er vel ingen, der mistænker hr. Overgaard for, at han holdt sin tale med det formål at yde en håndsrekning til en socialdemokratisk regering. Hvis en sådan mistanke havde eksisteret, var hr. Overgaard næppe blevet genvalgt som formand.

Vi må derfor have lov til at regne med, at det var den praktiske erhvervsmand, som kun tænkte på det, der efter hans mange-

årige erfaring og særlige kendskab til mejerivæsenet var til mest gavn for hans erhverv, hvilket altså faldt sammen med den samfundsinteresse, ministeriet repræsenterede i samme sag.

Må jeg da bede venstres politikere og de konservative politikere om for en gangs skyld at tage den fulde konsekvens af deres egen propaganda. De har gang på gang bedyret, at erhvervenes mænd ved bedre end politikerne, hvad der tjener til erhvervenes gavn. Her har vi nu en situation, hvor erhvervenes mænd går helt og fuldt ind for et samarbejde med staten; men så kommer politikerne — og hertil må jo også regnes politikere fra venstre og det konservative folkeparti — og siger til erhvervenes folk: „Det forstår vi meget bedre end I.“ Man kan for min skyld kalde det, hvad man vil, men logik eller konsekvens har det i hvert fald ingen forbindelse med.

Var det iøvrigt ikke snart på tide at standse den i det rene hysteri opelskede påstand om faren ved at lade staten yde støtte eller kontrol? Må jeg minde om, at der har været adskillige områder, hvor undladelse af statsstøtte ville have haft de mest skæbnesvangre følger. Lad mig blot eksempelvis nævne det initiativ, der i mellemkrigsårene blev udfoldet i arbejdet for grundforbedring. En række andre eksempler kan nævnes: støtte til opførelse af ensilagebeholdere, landvindingsarbejder, bygningsreparationer, lån til erhvervsvirksomheder gennem loven om erhvervenes fremme o. s. v.

Hvis ikke de midler, der i disse år blev ofret på dette felt, havde været bevilget, ville vort genopbygningsarbejde i dag have haft betydelig ringere kår og vor forsyningsituation havde været adskilligt værre, end den var og er — rent bortset fra, at adskillige landsmænds, herunder også landmændenes, intjeningsevne havde været langt ringere, end den er i dag.

Jeg gad iøvrigt gerne vide, hvordan f. eks. venstre vil sætte et principielt skel mellem finansieringsstøtte til rationalisering af mejerier og den statsstøtte, der gennem menneskealdre satte landbrugets organisationer i stand til at løse opgaver, som ellers ikke blev løst, men som gav bedre resultater både til samfundet og de enkelte.

For nogen tid siden modtog jeg en forespørgsel fra retsforbundets rigsdagsgruppe, om min gruppe ville være med til en nedskæring af finanslovens udgifter. Retsforbundet peger på en række punkter, hvor statens udgifter efter retsforbundets mening kan reduceres. Blandt andet foreslås at afvikle tilskud og lån til alle former for er-